

પારિભાષિક શબ્દો

A

Absolute zero	નિરપેક્ષ શૂન્ય
Accuracy	ચોકસાઈ
Actinide series	એક્ટિનાઈડ શ્રેણી
Adiabatic	સમોષ્મી (રૂધ્ધોષ્મી)
Alpha (α) particle scattering experiment	આલ્ફા (α) કણ પ્રકીર્ણન પ્રયોગ
Anion	એનાયન (ઋણાયન)
Aqueous tension	જલીય તાણ
Arrhenius acids and bases	આર્હેનિયસ એસિડ અને બેઈઝ
Atom	પરમાણુ
Atomic mass	પરમાણ્વીય દળ
Atomic mass unit	પરમાણ્વીય દળ એકમ
Atomic models	પરમાણ્વીય નમૂના
Atomic number	પરમાણ્વીય-ક્રમાંક
Atomic orbitals	પરમાણ્વીય કક્ષકો
Atomic radius	પરમાણ્વીય ત્રિજ્યા
Atomic spectra	પરમાણ્વીય વર્ણવટ
Aufbau principle	આઉફબાઉ સિદ્ધાંત
Average atomic mass	સરેરાશ પરમાણ્વીય દળ
Avogadro constant	એવોગેડ્રો અચળાંક
Avogadro Law	એવોગેડ્રો નિયમ
Azimuthal quantum number	ગૌણ ક્વૉન્ટમ આંક

B

Balmer series	બામર શ્રેણી
Base physical quantities	પાયાની ભૌતિક રાશિઓ
Bohr model of atom	પરમાણુનો બોહ્ર નમૂનો
Bohr radius	બોહ્ર ત્રિજ્યા
Bond angle	બંધ કોણ
Bond dissociation energy	બંધ વિયોજન ઊર્જા
Bond enthalpy	બંધ એન્થાલ્પી
Bond length	બંધ લંબાઈ
Bond order	બંધ ક્રમાંક
Born-Haber cycle	બોર્ન-હેબર ચક્ર
Boundary surface diagrams	સીમા સપાટી આરેખ
Boyle's law	બોઈલનો નિયમ
Boyle point	બોઈલ બિંદુ
Boyle temperature	બોઈલ તાપમાન
Bronsted –Lowry acids and bases	બ્રોન્સ્ટ્રેડ-લોરી એસિડ અને બેઈઝ
Buffer solution	બફર દ્રાવણ

C

Canal rays	કેનાલ કિરણો
Cathode rays	કેથોડ કિરણો
Cathode ray tube	કેથોડ કિરણ નળી
Cation	કેટાયન (ધનાયન)
Charles' law	ચાર્લ્સનો નિયમ
Chalcogens	ચાલ્કોજન
Chemical equilibrium	રાસાયણિક સંતુલન
Chemical properties	રાસાયણિક ગુણધર્મો
Chemical reactivity	રાસાયણિક પ્રતિક્રિયાત્મકતા
Combined gas law	સંયુક્ત વાયુ નિયમ
Common ion effect	સમાન આયન અસર
Compound	સંયોજન
Conjugate acid –base pair	સંયુગ્મ એસિડ-બેઈઝ જોડ (યુગ્મ)
Continuous spectrum	સતત વર્ણપટ
Covalent bond	સહસંયોજક બંધ
Covalent radius	સહસંયોજક ત્રિજ્યા
Critical pressure	ક્રાંતિક દબાણ
Critical temperature	ક્રાંતિક તાપમાન
Critical volume	ક્રાંતિક કદ
Closed system	બંધ પ્રણાલી

D

Dalton's Atomic theory	ડાલ્ટનનો પરમાણ્વીય સિદ્ધાંત
Dalton's law of partial pressure	ડાલ્ટનનો આંશિક (વિભાગીય) દબાણનો નિયમ
Density	ઘનતા
Deuterium	ડ્યુટેરિયમ
Deviation from ideal gas behaviour	આદર્શ વાયુ વર્તણૂકમાંથી વિચલન
Diagonal relationship	વિકર્ણીય સંબંધ
Diatomic molecules	દ્વિપરમાણ્વીય અણુ
Dimensional analysis	પરિમાણાત્મક પૃથક્કરણ
Dipole moment	દ્વિ-ધ્રુવ ચાકમાત્રા
Dipole-dipole force	દ્વિધ્રુવ-દ્વિધ્રુવ-બળ
Dipole induced dipole forces	દ્વિધ્રુવ પ્રેરિત દ્વિધ્રુવ બળ
Dispersion force	વિસર્જન બળ
Dual behaviour of matter	દ્રવ્યનો દ્વિત્વ સ્વભાવ
Dynamic equilibrium	ગતિશીલ સંતુલન

E

Effective nuclear charge	અસરકારક કેન્દ્રીય ભાર
Electron	ઈલેક્ટ્રોન

Element	તત્વ
Electronegativity	વિદ્યુતઋણતા
Electron gain enthalpy	ઇલેક્ટ્રોન પ્રાપ્તિ એન્થાલ્પી
Electromagnetic radiation	વિદ્યુતચુંબકીય વિકિરણ
Electromagnetic spectrum	વિદ્યુતચુંબકીય વર્ણપટ
Electronic configuration	ઇલેક્ટ્રોનીય રચના
Elements <i>d</i> -block	<i>d</i> -વિભાગના તત્વો
Elements <i>p</i> -block	<i>p</i> -વિભાગના તત્વો
Elements <i>f</i> -block	<i>f</i> -વિભાગના તત્વો
Elements <i>s</i> -block	<i>s</i> -વિભાગના તત્વો
Empirical formula	પ્રમાણસૂચક સૂત્ર
Emission spectrum	ઉત્સર્જન વર્ણપટ
Enthalpy	એન્થાલ્પી
Enthalpy change during phase transformation	કલા રૂપાંતરણ દરમિયાન એન્થાલ્પી ફેરફાર
Enthalpy of atomization	પરમાણ્વીયકરણ એન્થાલ્પી
Enthalpy of combustion	દહન એન્થાલ્પી
Enthalpy of solution	દ્રાવણની એન્થાલ્પી
Entropy	એન્ટ્રોપી
Equation of state	અવસ્થા સમીકરણ
Equilibrium constant	સંતુલન અચળાંક
Equilibrium equation	સંતુલન સમીકરણ
Equilibrium mixture	સંતુલન મિશ્રણ
Equilibrium vapour pressure	સંતુલન બાષ્પ દબાણ
Exchange energy	વિનિમય ઊર્જા
Excited state of atom	પરમાણુની ઉત્તેજિત અવસ્થા
Extensive property	માત્રાત્મક ગુણધર્મ

F

Fajan's rule	ફજાનનો નિયમ
First law of thermodynamics	ઉષ્માગતિશાસ્ત્રનો પ્રથમ નિયમ
Formal charge	નિયમનિષ્ઠ ભાર
Formula mass	સૂત્રદળ

G

Gas	વાયુ
Gas laws	વાયુ નિયમો
Gay-Lussac's law of gaseous volume	ગે લ્યુસેકનો વાયુમય કદનો નિયમ
Gay-Lussac's law, pressure temperature relationship	ગે લ્યુસેકનો નિયમ, દબાણ-તાપમાન સંબંધ
Gibbs energy	ગીબ્સ ઊર્જા
Ground state of atom	પરમાણુની ધરા (ભૂમિ) અવસ્થા

H

Halogens	હેલોજન
Heisenberg's uncertainty principle	હાઈઝનબર્ગનો અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત

Hess's law	હેસનો નિયમ
Heterogeneous equilibria	વિષમભાગ સંતુલન
Homogeneous equilibria	સમભાગ સંતુલન
Hund's rule of maximum multiplicity	હુન્ડનો મહત્તમ ગુણકતાનો નિયમ
Hybridisation	સંકરણ
Hydrogen bonding	હાઈડ્રોજન બંધન
Hydrogen spectrum	હાઈડ્રોજન વર્ણપટ
Hydronium ion	હાઈડ્રોનિયમ આયન

I

Ideal gas equation	આદર્શ વાયુ સમીકરણ
Intermolecular forces	આંતર આણ્વીય બળો
Internal energy	આંતરિક ઊર્જા
Intensive property	વિશિષ્ટ ગુણધર્મો
Ionic bond	આયનીય બંધ
Ionic equilibrium	આયનીય સંતુલન
Ionic product of water	પાણીનો આયનીય ગુણાકાર
Ionic radius	આયનીય ત્રિજ્યા
Ionization constant	આયનીકરણ અચળાંક
Ionization enthalpy	આયનીકરણ એન્થાલ્પી
Ionization of acids and bases	એસિડ અને બેઈઝનું આયનીકરણ
Isobar	સમભારક
Isocore	આઈસોકોર
Isoelectronic species	સમઈલેક્ટ્રોનીય સ્પીસિઝ
Isolated system	નિરાળી પ્રણાલી
Isotherm	સમતાપ
Isotopes	સમસ્થાનિક

K

Kelvin temperature scale	કેલ્વિન તાપમાન માપકમ
Kössel –Lewis approach	કોસેલ-લુઈસ અભિગમ

L

Lanthanide series	લેન્થેનાઈડ શ્રેણી
Lattice enthalpy	લેટિસ એન્થાલ્પી
Law of chemical equilibrium	રાસાયણિક સંતુલનનો નિયમ
Law of conservation of mass	દળસંચયનો નિયમ
Law of definite proportion	નિશ્ચિત પ્રમાણનો નિયમ
Law of multiple proportions	ગુણક પ્રમાણનો નિયમ
Law of Octaves	અષ્ટકનો નિયમ
Law of Triads	ત્રિપુટીનો નિયમ
Le Chatelier's principle	લ શેટેલિયરનો સિદ્ધાંત
Lewis acids and bases	લુઈસ એસિડ અને બેઈઝ
Lewis dot structure	લુઈસ બિંદુ રચના

Lewis symbols	લુઈસ સંજ્ઞાઓ
Limiting reagent	સીમિત પ્રક્રિયક
Line spectrum	રેખા વર્ણપટ
Linear combination of atomic orbitals (LCAO)	પરમાણ્વીય કક્ષકોનું રેખિક સંગઠન (LCAO)
Liquid	પ્રવાહી
Liquid state	પ્રવાહી અવસ્થા
Liquid-vapour equilibrium	પ્રવાહી-બાષ્પ સંતુલન
Liquifaction of gases	વાયુઓનું પ્રવાહીકરણ
London force	લંડન બળ

M

Magnetic orbital quantum number	ચુંબકીય કક્ષકીય ક્વોન્ટમ આંક
Mass	દળ
Mass number	દળ ક્રમાંક
Mass per cent	દળ ટકા
Matter	દ્રવ્ય
Measurement, English system	માપન, ઇંગ્લિશ પદ્ધતિ
Measurement, Metric system	માપન, મેટ્રિક પદ્ધતિ
Measurement, Volume	માપન, કદ
Mendeleev's periodic law	મેન્ડેલીફનો આવર્ત નિયમ
Metallic radius	ધાત્વીય ત્રિજ્યા
Metalloids	અર્ધધાતુઓ
Metals	ધાતુઓ
Mixture	મિશ્રણ
Mixture heterogeneous	મિશ્રણ વિષમાંગ
Mixture homogeneous	મિશ્રણ સમાંગ
Modern periodic law	આધુનિક આવર્ત નિયમ
Molality	મોલાલિટી
Molar enthalpy of fusion	મોલર ગલન એન્થાલ્પી
Molar enthalpy of vaporization	મોલર બાષ્પન એન્થાલ્પી
Molar mass	મોલર દળ
Molarity	મોલારિટી
Mole	મોલ
Mole fraction	મોલ અંશ
Molecular formula	આણ્વીય સૂત્ર
Molecular mass	આણ્વીય દળ
Molecular orbital theory	આણ્વીય કક્ષક વાદ
Molecule	અણુ

N

National standards of measurements	માપનના રાષ્ટ્રીય માનાંકો (પ્રમાણિત)
------------------------------------	-------------------------------------

Neutron	ન્યુટ્રોન
Noble gases	ઉમદા (નિષ્ક્રિય) વાયુઓ
Nodes	નોડ
Non-metals	અધાતુ
Nucleons	ન્યુક્લિયોન
Nucleus	કેન્દ્ર (ન્યુક્લિયસ, નાભિ)

O

Octet rule	અષ્ટક નિયમ
Open system	ખુલ્લી પ્રણાલી
Orbit	કક્ષા
Orbitals	કક્ષકો
Orbital overlap	કક્ષકીય સંમિશ્રણ
Oxidation state	ઓક્સિડેશન અવસ્થા

P

Particle nature	કણ સ્વભાવ
Pauli's exclusion principle	પૌલીનો નિષેધ (બાકાતી) સિદ્ધાંત
Percentage composition	ટકાવાર સંઘટન
Periodic groups	આવર્તનીય સમૂહ
Periodic table long form	આવર્તકોષ્ટક દીર્ઘ રૂપ
Periodic table periods	આવર્તકોષ્ટક હરોળ
Periodicity of valence	સંયોજકતાની આવર્તનીયતા
pH scale	pH માપકમ
Photoelectric effect	ફોટોઇલેક્ટ્રિક અસર
Physical properties	ભૌતિક ગુણધર્મો
π (pi) bond	π (પાઈ) બંધ
Planck's quantum theory	પ્લાન્કનો ક્વોન્ટમ વાદ
Polyatomic molecules	બહુપરમાણ્વીય અણુ
Precision	પરિશુદ્ધતા
Principal quantum number	મુખ્ય ક્વોન્ટમ આંક
Protium	પ્રોટિયમ
Proton	પ્રોટોન
Pure substance	શુદ્ધ પદાર્થ

Q

Quantum	ક્વોન્ટમ
Quantum mechanics	ક્વોન્ટમ યંત્રશાસ્ત્ર

R

Radioactive elements	રેડિયોસક્રિય તત્ત્વો
Radioactivity	રેડિયોસક્રિયતા
Reaction quotient	પ્રક્રિયા ભાગફળ
Reference standard	સંદર્ભ માનાંક
Representative elements	પ્રતિનિધિ તત્ત્વો

Resonance structures	સરપંદન રચના
Rutherford model of atom	પરમાણુનો રુથરફોર્ડનો નમૂનો
Rydberg constant	રીડબર્ગ અચળાંક

S

Schrödinger wave equation	શ્રોડિંજર તરંગ સમીકરણ
Scientific notation	વૈજ્ઞાનિક સંકેત
Screening effect	સ્ક્રીનિંગ (આવરણ) અસર
Semi-metals	અર્ધ ધાતુઓ
Shell	કોશ
Shielding effect	શીલ્ડિંગ (પરિરક્ષણ) અસર
Shielding of electrons	ઇલેક્ટ્રોનનું શીલ્ડિંગ (પરિરક્ષણ)
SI base units	પાયાના SI એકમો
σ (Sigma) bond	σ (સિગ્મા) બંધ
Significant figures	અર્થસૂચક (સાર્થક) અંક
SI system of units	એકમની SI પદ્ધતિ
SI system prefixes	SI પદ્ધતિ પૂર્વગો
SI unit of density	ઘનતાનો SI એકમ
SI unit of mass	દળનો SI એકમ
SI unit of temperature	તાપમાનનો SI એકમ
SI unit of volume	કદનો SI એકમ
Solid	ઘન
Solid–gas equilibrium	ઘન-વાયુ સંતુલન
Solid–liquid equilibrium	ઘન-પ્રવાહી સંતુલન
Solubility product constant	દ્રાવ્યતા ગુણાકાર અચળાંક
Spectroscopy	સ્પેક્ટ્રોસ્કોપી (સ્પેક્ટ્રોમિત્રી)
Spectrum	વર્ણપટ
Speed of light	પ્રકાશની ઝડપ
Spin quantum number	ભ્રમણ ક્વોન્ટમ આંક
Spontaneous process	સ્વયંસ્ફુરિત (સ્વયંભૂ) પ્રક્રમ
Standard ambient temperature and pressure	પ્રમાણિત પરિવેશી તાપમાન અને દબાણ
Standard enthalpy of combustion	દહનની પ્રમાણિત એન્થાલ્પી
Standard enthalpy of formation	સર્જનની પ્રમાણિત એન્થાલ્પી
State functions	અવસ્થા વિધેય

State variables	અવસ્થા ચલ
Stoichiometry	તત્ત્વયોગમિતિ
Subatomic particles	અવપરમાણ્વીય કણ
Sublevel	ઉપસ્તર (ઉપસપાટી)
Subshell	ઉપકોશ (પેટાકોશ)
Surface tension	પૃષ્ઠતાણ
Surroundings	પર્યાવરણ
System	પ્રણાલી

T

Temperature scales	તાપમાન માપકમ
Thermal energy	ઉષ્મીય ઊર્જા
Thermal interactions	ઉષ્મીય પારસ્પારિક ક્રિયાઓ
Thermochemical equations	ઉષ્માગતિકીય રાસાયણિક સમીકરણ
Thermodynamic scale	ઉષ્માગતિય માપકમ
Thermodynamic state	ઉષ્માગતિય અવસ્થા
Thomson model	થોમસન નમૂનો
Threshold frequency	દેહલી આવૃત્તિ
Transition series	સંક્રાંતિ શ્રેણી
Tritium	ટ્રીટિયમ

U

Unified mass	એકીકૃત દળ
Universal gas constant	સાર્વત્રિક વાયુ અચળાંક

V

Valance bond theory	સંયોજકતા બંધનવાદ
Valence electron	સંયોજકતા ઇલેક્ટ્રોન
van der Waals forces	વાન્ડર વાલ્સ બળ
Vapour pressure	બાષ્પ દબાણ
Viscosity	સ્નિગ્ધતા
Visible light	દૃશ્ય પ્રકાશ
VSEPR theory	VSEPR સિદ્ધાંત

W

Wave number	તરંગ સંખ્યા
Weight	વજન